

== Naročnina ==
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120—
za pol leta " " 60—
za štiri leta " " 30—
za en mesec " " 10—
za inozemstvo:
celoletno " " Din. 216—
mesečno " " 18—
== Sobotna izdaja: ==
v Jugoslaviji " " Din. 15—
v inozemstvu " " 35—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENE

== Gene inseratom: ==
Enostopna petna vrsta mal
oglasit po K 4— in K 6—
veliki oglas nad 45 mm vi
šine po K 8—, poslana itd
po K 12—
Pri večjem naročilu popust:
Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po praz
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljano št. 850 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 29.011, sarajev. 7583, praga in dunaj. 24.797

Vranglova akcija in tajna diplomacija.

Ko se je genovska konferenca že bližala svojemu koncu, je ruski zastopnik Čičerin v neki ostri debati vrgel svojim nasprotnikom v obraz težko očitanje, naj ne krivé Rusije bojažljivosti in nepomirljivosti, ker Rusija se pripravlja in se mora pripravljati le na obrambo proti onim, ki bi sedanjo rusko vladu raje danes zrušili kot jutri. Med nasprotniki Rusije ki ji groze z oboroženim vpadom na njeno ozemlje je omenil Čičerin tudi Jugoslavijo in zatrdil, da ima za svojo trditev nepobitne dokaze v rokah.

Nekaj takih dokazov je objavil belgrajski časnik »Novi List« in za njim večina zagrebških listov. Nam žalibog ne dopuščajo prostor, da bi objavili vse štiri dokumente doslovno. Naj zadostuje le izvleček iz prvega dokumenta, ki se v prvi vrsti tiče čudnih zvez generala Wrangla z belgrajsko vlado.

Dokument ima nadpis: Šef glavnega štaba, vrhovni komandant vojske., 8. aprila 1922. — Št. 347. Naslov besedila je: Instrukcije za ruskega poslanika (Strandmana) v Belgradu, op. ur.) zaradi pogajanj z ministrskim predsednikom kraljevine SHS.

V besedilu samem pa čitamo: Iz poročil naših agentov kakor tudi iz poročil, ki nam jih je dal srbski glavni štab, je razvidno, da romunska armada ni v takem stanju, kakor nam je bila očrtana za časa pogajanj pred sklepom pogodbe. Na romunsko armado se ne bo mogoče dolgo zanašati.

Vsled slabosti romunske armade bi mogle sovjetske čete udreti v Besarabijo in priti do bolgarske meje. Tem dejstvom bi sledila revolucija v Bolgariji in v evropskem delu Turčije. Tudi Mažarska ni sigurna. Jugoslavija bi se znašla čez noč v težkem položaju, in namesto da nam da na razpolago dobrovoljce, kakor je predvideno v sporazumu, bi bila primorana k mobilizaciji.

Da se temu izognemo, naj francoska vlada pritiska na Romune, da dovolijo zvišanje števila ruskih vojakov (t. j. Wranglovcev) na romunskem ozemlju na 15.000, potem naj Francija pozove države male antante, da dovolijo ruskim vojnim atašejem pregled ruskih čet v njihovih državah in da odobri kredit za vzdrževanje 15.000 ruskih vojakov, dokler ne pride denarna pomoč iz Amerike. V tem smislu naj deluje na francosko vlado ministrski predsednik Pašić.

To je kratka vsebina za nas najvažnejšega dokumenta.

Iz tega dokumenta, ki je datiran od 8. aprila t. l. torej jasno sledi:

1. da obstoji med našo vlado in generalom Wranglom poseben sporazum;
2. da obvešča naš generalni štab generala Wrangla o stanju romunske armade;
3. da obstoji med našo vlado in Romunijo vojna konvencija, ki je naperjena proti današnji Rusiji.

Sedaj pa poglejmo, kakšno držanje je zavzela naša vlada uradno napram generalu Wranglu.

Ko so se raznesle vesti, da general Wrangel »inspicira« po Vojvodini naseljene Ruse, je interpeliral zemljoradniški poslanec g. Moskovljevič vlado, kaj je na govoril o Wranglu in njegovih namerah. Takrat je vlada odgovorila: Wrangel je odlična oseba, in nikak vrhovni komandant in ne pregleduje nikakih čet, ampak uživa v Jugoslaviji gostoljubnost. Oboroževanja kake »tuje sile« vlada v Jugoslaviji ne bo trpela.

V istem smislu je dala vlada v javnost tudi še nekaj izjav preko svojega uradnega »Presbiterija«: Gostoljubnost, Rusi so nam dragi bratje, mi smo pa nevtralni, oboroževanja ne bomo trpeli itd.

Toda Wrangel sam je priznal belgrajskim časnikarjem, kakor je poročalo »Vreme«, da je sklenil z bolgarsko vlado poseben dogovor in da je prišla ruska (Wranglova) vojska v Bolgarijo kot organizirana sila. Te dni je Wrangel po različnih krajih Slovenije, kakor smo javili, »inspiciral« svoje čete. Še-le ta blebetavost vrhovnega povelj-

nika Wrangla je napotila vlado, da je po Presbiteriju objavila sledečo določnejšo izjavo:

»Pooblaščen izjavljamo, da kraljeva vlada ni prejela nobenega telegrama, ki naj bi ga bil general Wrangel dejansko poslal bolgarski vladi. Iz besedila tega telegrama naj bi se dalo sklepati, da sme general Wrangel dejansko računati na našo pomoč pri izvršitvi svoje akcije. To tolmačenje je popolnoma krivo. Vlada kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ne bi mogla nikdar in v nobenem slučaju dopustiti, da bi kdorkoli in kjerkoli na našem ozemlju pripravljali kako oboroženo akcijo proti državi, s katero živimo v miru in s katero želimo živeti v miru.

General Wrangel niti nima in ne more imeti oborožene sile v naši državi niti ne more naša država trpeti, da bi obstojala na našem ozemlju kaka oborožena sila. Naša

Govor Lloyd George-a o genovski konferenci.

London, 26. maja. (Izv.) Angleški ministrski predsednik Lloyd George je imel danes v poslanski zbornici pred obilo zasedenimi klopmi svoj napovedani govor. Ko se je dvignil in začel govoriti, so ga vladne stranke pozdravile z živahnim odobravanjem. Izjavil je, da ne namerava govoriti o angleško-francoskih odnosih ali o nemških reparacijah, ker se bo prihodnji teden o tem itak vršil razgovor v poslanski zbornici. Omejiti se hoče na to, da se ozre na pogajanja, ki so se vršila na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi in se pri tem v glavnem baviti z ruskim vprašanjem. Konferenca, je dejal, se je mirno in složno sestala in se je tako vršila do zadnjega trenutka. Vsa sporna vprašanja so se obravnavala v prijateljskem smislu. Kar se tiče vprašanja, ali je bila konferenca uspešna, bo navajal le dejstva in prepustil članom poslanske zbornice samim, da sodijo o teh dejstvih. Glede nemško-ruskega dogovora je dejal, da noče proučevati njegove vsebine, vendar smatra dogovor za veliko zmoto in napako od strani Nemčije. Zbornica naj premišlja, kaj pomeni ta dogovor. Tu imate, je dejal Lloyd George, dva izmed največjih narodov sveta. Oba sta storila nekaj, s čemer sta prišla navzkriž z drugimi narodi. Nista popolnoma pripuščena v družbo narodov in med njima obstoja skupnost v nesreči ter ponižanju, kakor tudi v tem, kar smatrata oba omenjena narod za protiven nastop proti njima, skupnost, ki more dovesti med obema do resničnega prijateljstva. Nemčija je razorožena in bi se mogla še bolj razorožiti. Toda ne more se prepričati, da bi je Rusija zopet ne oborožila, ako padeta oba naroda v obup. Nemčija bi ne mogla Rusije gospodarsko obnoviti, to pa ne velja glede razorožitve, ker se nahaja vse tehnično znanje v eni deželi in vsi naravni pripomočki v drugi. Lloyd George je dejal, da je potrebno predočiti si vse možnosti položaja. Vendar upa, da se ne bo nudila priložnost spominjati na to opozorilo. Angleški zastopniki na genovski konferenci so prišli do zaključka, da je za svetovni mir potrebno, skleniti dogovor s sovjetsko Rusijo, da se reši Rusija sama in da se ji omogoči sodelovanje v dosegu svetovnega miru. Predvsem je potrebno odvrniti zlo, ki preti v bodočnosti, ako se ne stori nič, da se pojasni vsa ta množina nesoglasij. Lloyd George je nato omenjal haško konferenco. Dejaj, da upa, da je stvar toliko dozorela, da jo

država bi tako oboroženo silo, če bi se začela zbirati na našem ozemlju, takoj razgnala.

Kaj se vse to pravi? Ako pimislimo, da je Čičerin diplomat po stroki, in sicer diplomat iz stare carske šole, ki ni bila od včeraj in Čičerin že celo ne, je težko verjetno, da bi objavljeni dokumenti bili falsifikati. Tega si tudi naša vlada ne upa kar na kratko trditi, dasiravno je imela že dovolj časa na razpolago za tako trditev, če bi imela — čisto in mirno vest. Po vsej verjetnosti pa vlada ne razpolaga s prevelikim kapitalom čiste vesti in zato o dokumentih in o njihovi avtentičnosti previdno molči. Pašić je odšel celo v Ilidže...

Ne sme in ne more pa molčati parlament, če ima le količkaj čuta za demokratizem. O naših poslancih smo prepričani, da bodo tudi v tem oziru storili svojo dolžnost.

začenjajo praktično proučevati in da se mora nekaj storiti; zlasti pa je treba preudarjati, kaj naj se stori, da se prepreči polom Evrope. Omenjal je nato svetovne mirovne pogodbe in izrazil nado, da bodo imele uspeha pri stremljenju za resničen svetovni mir. To pa se bo zgodilo šele, ko bodo strokovnjaki haške konference vse možnosti natančno proučili. Ako bodo strokovnjaki stavili predloge, ki jih bodo narodi mogli sprejeti, bo zavladal v Evropi trajen mir. Lloyd George ne mara trditi, ali pomenja genovska konferenca uspeh. Ako pa to ne bo res, bo položaj v Evropi negotov. Ako pomenja genovska konferenca le delni uspeh, je bilo izpolnjeno gotovo delo. Zavzeli smo že stališče, je dejal Lloyd George, s katerega moremo nadalje nastopati. — Po angleškem ministrskem predsedniku Lloyd Georgeu je govoril lord Asquith. Dejaj, da zelo ceni sklep štirimesečnega božjega miru, pripominja pa, da so si države s pogodbo zveze narodov nadele obširne obveznosti. Poudarjal je odsotnost Zedinjenih držav na genovski konferenci in malomarno udeležbo Francije, ter poudarjal, da zavisi gospodarska vzpostavitev Evrope od ureditve reparacijskih vprašanj in medsebojnih dolgov Zedinjenim državam. Voditelj delavske stranke Clynes je izjavil, da je bilo možno v naprej videti sklep nemško-ruskega dogovora. Nemčija in Rusija sta imeli pravico zvezati se. Lord Robert Cecil je izjavil, da genovska konferenca odnosi med Francijo in Anglijo ni izboljšala. Prelom sporazuma s Francijo bi pomenil veliko nesrečo. Vendar upa govoriti, da bi se v tem slučaju ne smelo rabiti besede prelom. Po njegovem mnenju je dogovor med Nemčijo in Rusijo zelo velikega pomena.

Min. predsednik Lloyd George je odgovoril, da konferenca v Genovi ni sprejela te pogodbe. Ponovil je svojo izjavo, ki jo je podal na mednarodni gospodarski konferenci v Genovi, da pomenja sodelovanje Francije steber v templju miru v Evropi. Ni mogoče, da bi sodelovali s Francijo, ne da bi v resnici podpirali njenih zahtev v vprašanju vojne odškodnine in ne da bi soglašali s paktom o obrambi njenih meja. Vsaka druga politika ne bi bila dovolj odkritosrčna. Minister je končno dejal, da je njegova želja prisrčno sodelovati s francosko demokracijo v dosegu evropskega miru, kakor sta obe državi sodelovali v obrambi Evrope zoper nemške napade.

Spor med Pribičevićem in Davidovićem.

PRIBIČEVIĆ ZA POPOLNO SRBSKO HEGEMONIJO. — DAVIDOVIĆ POMIRLJIV.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) Povodom zadnje debate o volivnem zakonu in političnem položaju so v demokratskem klubu nastala ponovno nasprotja med ministrom Svetozarom Pribičevićem in predsednikom demokratske stranke Ljubo Davidovićem. Minister Pribičević stoji na stališču intransigentne politike napram Hrvatim in Slovincem ter popolne hegemonije srbskega plemena, medtem ko zastopa

Ljuba Davidović, ki nima večine v klubu, pomirljivo politiko.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) Demokrati in radikalcji stoje soglasno na stališču, da se naj bodoče volitve izvedejo na podlagi ljudskega štetja iz leta 1910, ker je ta statistika ugodnejša za srbsko pleme od najnovejše in zagotavlja vnovič srbskemu plemenu premoč.

DR. NINČIĆ POROČA NA TAJNI SEJI.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić bo podal te dni na tajni

seji parlamenta obširno poročilo o naši zunanji politiki in o pogajanjih glede izvršitve rapalske pogodbe.

Novi doneski balkanizacije naše uprave.

Kako globoko smo že padli v javni upravi, nam dokazuje sledeča pritožba okrajne uprave finančne kontrole v Mokronogu na okrajno glavarstvo v Krškem. Pritožba tega slavnega organa državne uprave se glasi dobesedno sledeče:

»Pritožba Franca Recelj, lastnika hiše št. 38 v St. Jerneju je ničeva, kajti on je v službi kot višji revident železniški v Avstriji in kot tak vendar ne rabi stanovanja v St. Jerneju, tudi njegovega sina ni v St. Jerneju, temveč živi, kakor njegov oče, v Avstriji. V ostalem se sklicujem glede stanovanjskih prostorov v hiši št. 38 v St. Jerneju, ki so navedeni v priloženem črtazu z današnjega dne in ki so last pritožitelja Franca Recelj, na razloge, ki sem jih že navedel v tuuradnem, okr. glavarstvu v Krškem poslanem dopisu z dne 14. marca 1922, št. 29-3 ex 1922.

Sploh se pa v St. Jerneju govori, da ni vložil gori omenjeno pritožbo Franc Recelj sam, marveč šentjernejški župnik Anton Lesjak; tudi je Lesjak baje fingiral Receljev podpis, kot protiuslugo za to, ker da je Recelj odrinil precejšen znesek za zastavo telovadnega društva »Orel« v St. Jerneju in pod pretvezo, da je Recelj velik dobrotnik cerkve in občine.

Dalje se tudi v St. Jerneju govori, da je glede tega stanovanjskega vprašanja — da se namreč ugodí Recelj-Lesjakovi pritožbi — šel župniku Lesjaku odnosen posestniku Receljnu na posebno sumljiv in objektivni način na roko neki politični uradnik okrajnega glavarstva v Krškem, ki je baje zelo vnet pristaja župnika Lesjaka; če je to res in kako se dotični uradnik zove, mi pa ni znano.

Podpisnemu je znano, da se glede te stanovanjske zadeve — ker se je namreč ugodilo Recelj-Lesjakovi pritožbi — vse pošteno misleče ljudstvo v St. Jerneju in okolici te vasi zgraža nad tem, da gre oblast na roko inozemcu Receljnu oziroma župniku Lesjaku, kot zagrizenemu pristasu one politične stranke v Sloveniji, ki v svojih glasilih, na shodih in sploh pri vsaki dani priliki, na perfiden način deluje proti raznim vladnim odredbam ter spodkopuje med neukim ljudstvom avtoriteto in ugled.

Navedli smo to pritožbo namenoma v celoti dobesedno. Kajti to je nov dokument, kako poslujejo v letu 1922, v četrtem letu ujedinitvenja, državnih organi v Sloveniji. Mi razumemo marsikaj, mi prenesemo in smo prenesli že marsikatero krivico, ki jo je delala državna uprava proti ljubim osebam in ljubim strankam. Dosedaj pa še nismo doživeli pri nas gorostasnega slučaja, da bi se finančni kontrolni organi postavili za sodnike nad strankami in posamezniki in potem s tega svojega odkrito proklamiranega strankarskega stališča izdajali uradne odloke. Mi vemo in na lastni koži občutimo, kako poslujejo naša sodišča. Mi vemo, da so se zopet povrnil Heinovi časi, ko ni hotel skoraj noben advokat več prevzeti zastopstva naših ljudi. V svoji poštenosti so bili mnenja, da pač ne kaže delati našim obtožencem stroške, ker morajo tako že naprej vedeti, kaj jih čaka. Ti časi so se zopet povrnil. Vemo pa, da so Heinovi časi minuli in vemo tudi, da bodo sedanji časi minuli. Sedanja uprava je nastopila tudi pot partizanske politike z izrecnim namenom, da oškoduje pristaše opozicijskih strank. Pravice se torej ne delijo več po zakonu. Pravico hočejo deliti po strankarski pripadnosti. Uniformirati torej hočejo vse strankarsko življenje v Jugoslaviji. Kdor noče biti centralist, tisti ne uživa državljskih svoboščin, ne državljskih pravic, on je postavljen izven zakona.

Mi se ne moremo spuščati v meritorno stran zadeve, ki je predmet pritožbi slavne finančne kontrole v Mokronogu. Tukaj tudi ne gre za pristasa SLS. Gosp. Recelj sploh ni bil nikdar organiziran v vrstah naše stranke. Značilno je pa to, da hočejo slavni organi finančne kontrole predpisovati državljanom, kdo sme z župnikom občeovati, oziroma s kom sme župnik občeovati. Značilno je dalje, da si drzne

v tej pritožbi državni urad političnemu uradu kratkoma na podlagi izmišljenih govoric vreči sumničenje v obraz, češ, da je neobjektivno postopal. Če bi bili zlobni, bi lahko rekli, da mora ta slavni urad finančne kontrole v Mokronogu že vedeti, kako se pri kraljevih uradih postopa, in kateri nagibi so merodajni za odloke. Nerazumljivo nam je, kako bi mogel sicer urad finančne kontrole kratkoma se povzpeti do take drznosti, da zapiše taka sumničenja v uradnem dokumentu. Slavna finančna kontrola gre pa še korak naprej. Ta slavna korporacija hoče izvajati naravnost političen pritisk na okrajno glavarstvo. Čujte! Ti pokorni sluge sedanje-ga režima se zgražajo nad tem, da politična oblast rešuje celo vloge župnika po zakonu in ne po samovolji. To jim ni prav; hočejo, da bi bili vsi pristaši SLS postavljeni izven zakona. Ti ljudje tudi vedo, da se celotna občina šentjernejska zgraža, ker je okrajno glavarstvo ugodilo pritožbi. O tem vedo samo slavni organi fin. kontrole v Mokronogu, ki slišijo, kakor se govori po Mokronogu, tudi travo rasti. Po mnenju teh ljudi, ki so hodili, kakor se tudi po Mokronogu govori, v slavno šolo slavnega viteza Don Kichota, odrekajo seveda »zagrizenemu« pristašu stranke ljudstva sploh pravico do pritožbe. Po našem mnenju bi bili ti slavni člani fin. kontrole v Mokronogu zelo usposobljeni da bi šli v službo ranjkega Mohameda V., ki je bil menda turški car. Govorijo po šentjernejski dolini, da se je za vlade tega slednjega tudi tako prakticiralo, kakor se prakticira sedaj pri slavni finančni upravi v Mokronogu. Tudi takrat so imeli približno take sodbe in taka naziranja, kakor so sedaj običajna v Mokronogu.

Tudi to diši silno po objektivnosti in po dostojanstvu, ki ga morajo kazati organi javne uprave, da kratkoma v uradnem dokumentu izjavljajo, da je uradna oseba — namreč župnik — kratkoma fingirala podpis v uradnem dokumentu. Ta slavni urad v Mokronogu vrže kratkoma v obraz očitek, da druga uradna oseba goljufa s podpisom. Menda spada tudi to v delokrog finančne kontrole.

Človek bi res že začel dvomiti nad človeško pametjo, ko vse to opazuje. Kdor bere ta monstrum uradnega spisa, bi se moral z vso resnostjo vprašati, če je sploh mogoča država, ki ima take ljudi za svoje upravne organe. Ali ni to najhujše vrste strankarstvo? Ali ni to najhujše vrste izrabljanje uradne oblasti v čisto strankarske namene? Ali ni to najhujši in najkri-vičnejši nastop proti svobodnim državljanom, ki imajo iste pravice in iste dolžnosti, kakor vsi drugi državljani? Dolžnosti jim pač pripoznavajo, v imenu strankarstva jim pa odrekajo pravice. Ali ni to najhujše vrste rušenje državnega reda in državne avtoritete? Kako daleč in kako globoko so morali pasti, da si kak upravni organ sploh upa kaj takega napisati. V pravni državi bi bila vsaka misel na kaj takega popolnoma izključena. Pri nas se pa to tudi dejansko dogaja.

Ker je hiša, ki jo je odkazalo okrajno glavarstvo organom finančne kontrole v Št. Jerneju, last zagrizenega samostojne-ža, se je postavila država po svojih organih izrecno na stran političnega privržence in sicer na način, ki bije v obraz morali in objektivnosti. Hiša stoji prazna, v njej je dovolj prostora, toda organi finančne uprave menijo, da v tem slučaju ne velja naredba in ne velja zakon, ker pride tukaj v poštev politični pripadnik, zagrizen samostojnež. Le tirajte stvar dalje, le rušite še dalje zaupanje v državno oblast in zakon, če menite, da je to vaše delo in vaše opravilo. Ne čudite se pa, če bo ljudstvo ob svojem času po svoje reagiralo.

Upam, da bo tudi ta slučaj uprave prišel na ušesa g. Protiča in bo s tem še bolj potrjen v svoji sodbi, da takih upravnih čuda nema v Srbiji, ampak da so bili le slavni uradniki demokratskega kova dovzetni, da se usposobijo za hlapce partizanstva in s tem ustvarjajo upravne škandale.

Jugoslovanski klub proti korupciji SKS.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) Posl. Z e b o t in Roškar sta interpelirala finančnega ministra radi nabave soli ter zahtevala, naj se nabavi sol za siromašno prebivalstvo. Obenem sta zahtevala, da naj se najprej eksploatirajo domači rudniki soli. — Posl. Brodar in tovariši so postavili vprašanje na ministra za socialno politiko in ministra za kmetijstvo z ozirom na protežiranje samostojne kmetijske stranke in pristranskega razdeljevanja živil kmetom, ki so bili oškodovani radi suše in toče lanske leto. Posl. Brodar je ponovno posredoval pri finančnem ministru radi oprostitve davka za občino Sorico, ki je bila okupirana po Italiji. Zahteval je, naj se oprostitve takoj izvrši, ker bo drugače o tej stvari vložil interpelacijo. V ministru se mu je obljubilo, da se bo ta stvar izvedla v najkrajšem času. — Posl. Gostinčar je vložil vprašanje na finan-

čnega ministra, v katerem zahteva, naj se prizna pokojnina delavcem tobačnih tovarn, ki so bili osumljeni tatvine in so bili pred sodiščem oproščeni vsake krivde.

Pašić in Spalajković za Vranglovce.

Belgrad, 26. maja. Prisotnost Wranglovih čet in njihove vojne organizacije v naši državi resno ogroža ureditev naših odnošajev napram zunanjemu svetu. Sovjetska vlada smatra ta pojav za agresivnost, naperjeno napram Rusiji, ki jo namerava naša vlada napasti skupno z Rumunijo. Radi tega je ruska vlada osredotočila svoje čete na romunsko-ruski meji. Wranglovce podpirata pri nas dr. Spalajković in Nikola Pašić. Ostali belgrajski politični krogi so nasprotni vsaki akciji Wranglovcev in se v tej smeri pričakuje tudi rešitev vprašanja Wranglovih čet.

INTERPELACIJA RADI RAZPUSTA OBČ. SVETA IN UPRAV. ODBORA MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) Jugoslovanski klub je vložil interpelacijo na notranjega ministra radi razpusta ljubljanskega občinskega sveta in upravnega odbora Mestne hranilnice ljubljanske.

PRITOŽBE SADILCEV TOBAKA.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) Povodom razprave o interpelaciji posl. Uroša Stajića v narodni skupščini glede odkupa tobaka je govoril v imenu Jugoslovanskega kluba posl. Mate Milanović, ki je v daljšem govoru opisal žalostne razmere dalmatinskih sadilcev tobaka. Očrtal je trud in težkoče pri saditvi tobaka ter je naglašal, da je sajenje tobaka težavno in se ne izplača, ker so cene prenizke, tako da znaša dnevni zaslužek samo 10 kron, od česar kmetje ne morejo živeti in radi česar ni čudno, da vladajo v Dalmaciji tako težke razmere. Povsem naravno je, da se sajene tobaka opuščajo in da je produkcija padla od predvojnih 3 milijonov kg na 1 milijon kg ter da bo padla še bolj, ako se ne bodo cene odkupa tobaka povišale od kronske na dinarsko višino. Govornik je nadalje opozarjal na pomanjkljivo postopanje vladnih organov pri odkupovanju tobaka. V tozadevnih komisijah ne sodeluje noben kmetijski strokovnjak, vsled česar se dogajajo napake in krivice, ki vzbujajo med ljudstvom nevoljo in ga odvrčajo od sajenja tobaka, kar je samo v škodo državi. Zahteval je, naj se pusti za vsakega odraslega člana družine po 5 kg tobaka v lastno uporabo ter je končno napadel vladno radi težkih glob, ki se nalagajo kmetom radi neznatnih prestopkov in stvari, pri katerih niso ničesar zakrivil. Zahteval je, naj se čimprej odpravi zlo, ki vlada v tem oziru.

MEDPARLAMENTARNA KONFERENCA V PARIZU.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) V soboto zvečer odpotujejo v Pariz kot jugoslovanski delegati na medparlamentarni konferenci gosposje Miletić, Joca Jovanović, dr. Angelinović, dr. Šumenković, Sušnik in Puljić.

VEST O ITALIJANSKEM NAPADU NA KASTAV SE DEMENTIRA.

Zagreb, 26. maja. (Izv.) »Riječ« je v sredo prinesla senzacionalno vest, da so reški fašisti v zvezi z italijanskimi vojaki v velikem številu napadli jugoslov. mesto Kastav, ki leži tik reške meje in da je v boju z našimi stražami bilo več Italijanov ubitih ali ranjenih. Današnja »Slobodna Tribuna« pa javlja, da o kakem takim napadu ni ničesar znanega, ne našim civilnim ne vojaškim oblastem. Iz Kraljevice poročajo, da se ta vest tudi v krogih reške konstituantne ne potrjuje. Nikomur ni nič znano, da bi se izvršil kak tak napad. »Slobodna Tribuna« meni, da je »Riječ« nasledila italijanskim mahinacijam, zlasti sedaj, ko se vrše pogajanja med Jugoslavijo in Italijo glede rešitve jadranskega spora.

PARLAMENTARNE STRANKE ZA REŠITEV URADNIŠKEGA VPRAŠANJA.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) Skupina poslancev vseh strank je zaprosila vladu, naj čimprej reši uradniško vprašanje in naj tozadevni predlog čimprej stavi narodni skupščini.

POGAJANJA ZA POSOJILLO SE VEDNO NISO KONČANA.

Belgrad, 26. maa. (Izv.) Pogajanja zaradi sklepanja o 100 milijonskem dolar-skem posojilu se bodo nadaljevala najbrž šele 1. junija. Vlada bo potem proučevala ponudbi, ki sta ji naši državi stavili obe ameriški finančni skupini in sprejela one pogoje, ki so ugodnejši.

MEMORANDUM NARODNIH ŽELEZNICARSKIH ORGANIZACIJ KRALJU.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) V smislu sklepov konference narodnih železničarskih organizacij, ki se je vršila v Ljubljani dne 14. t. m. in ki je pripravljala potrebno gradivo in na kateri so bile sklenjene razne resolucije, je bila danes

kralju Aleksandru izročena spomenica, ki vsebuje vse te sklepe in resolucije. Memorandum so izročili kralju v posebni avdijenci štirje člani osrednjega odbora narodnih železničarskih organizacij. Avdijenca je trajala pol ure. Kralj je obljubil, da se bo zavzemal za to, da vlada ustreže zahtevam železničarjev, izraženim v spomenici, zlasti kar se tiče izboljšanja gmotnega stanja železniških delavcev.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) Danes so posetili ministra za pravosodje dr. Markovića slovenski poslanci Jože Gostinčar (Jugoslov. klub), Ivan Deržić in Anton Brandner (narodna socialisti), ki so ga prosili, naj se zavzame pri kralju za to, da se opuste disciplinarne kazni nameščencev državnih železnic. Minister dr. Marković je privolil v to, da se črtajo posledice disciplinarnih kazni. Dejal je, da bo v jutrišnji seji ministrskega sveta stavljen tozadevni predlog.

ITALIJANI NISO ZASEDLI SKADRA.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) Nocojšnje »Novosti« dementirajo vest, da so Italijani zasedli Skader. List pravi, da je italijanski poslanik grof Manzoni iz tega vzroka interveniral pri jugoslovanskem opravniku pri albanski vladi Nešiću in ga prosil, naj to vest dementira.

KATASTROFA V DUNAJSKEM NOVEN MESTU.

Dunaj, 26. maja. (Izv.) Kakor poročajo listi iz Dunajskega Novga mesta, je po dosedanjih poročilih zahtevala eksplozivna katastrofa 19 človeških žrtv. Število lahko in težko poškodovanih se giblje od 250 do 300. Eksplozijo je povzročil požar, ki je izbruhnil v neki delavnici, kjer so se prepalili stroji. Požar, ki je takoj prešel na razstrelivne snovi, je povzročil glavno katastrofo. Tekom treh minut je bilo čuti dve drugi silni detonaciji. Poslopje, v katerem se je izvršila eksplozija, je porušeno v sipine. Ker se je vlekel povsod gost dim, so bila reševalna dela otežkočena. Največ poškodb so povzročili kovinski kosi, ki so frčali po zraku daleč na okoli. Požarno brambo v Solenauu je pri njenem reševalnem delu pokopal pod seboj zrušivši se zid. Kraj Blumau so dale oblasti izprazniti in so morali prebivalci svoje domove zapustiti tekom par minut. Kakor poročajo listi, znaša škoda več milijard. V Blumauu ni ostala menda nobena hiša nepoškodovana. Poslopje blumauske požarne brambe je skoro popolnoma porušeno. Njeni rešilni avtomobili so razbiti.

Iz Rusije.*

PROTI PREGANJANJU PRAVOSLAVNE CERKVE.

Carigrad, 24. maja. Tukajšnji ruski emigrantski komite, s prof. Aleksinskim na čelu je naslovil na vse državne poglavarje, med njimi tudi na papeža Pija XI., spomenico, v kateri jih prosi, da se zavzamejo za poglavarja ruske cerkve, patriarha Tihona.

Berlin, 24. maja. 29 tukajšnjih emigrantskih društev je poslalo vsem cerkvenim poglavarjem in suverenom sveta proglas, v katerem prosijo zaščite za patriarha Tihona, pravoslavno cerkev in tudi za duhovnike drugih konfesij, ki so zopet izpostavljeni preganjanju od strani boljševiškega režima, kateri kruto žali verski čut naroda. Istodobno se konstatira, da je patriarh Tihon sestavil posebni cerkveni odbor za pomoč gladujočim ter z dovoljenjem sovjetske vlade izdal okrožnico, v kateri je izrekel svoje popolno soglasje s tem, da se cerkvene dragocenosti realizirajo, izvzemši samo one predmete, ki se ne smejo uporabiti v drugi namen po kanoničnih pravilih. Sovjetska vlada pa je, ne oziraje se na to, odbor razpustila in začela samovoljno odzemanje cerkvenih dragocenosti, čemur se je narod protivil, vsled česar je prišlo do velikih krvoprolitij. Ko so se zavzeli za cerkev še ostali škofje, je sovjetska vlada storila zadnje nasilje: proglasila je, da se je patriarh odrekel svojega mesta.

VPRAŠANJE RDEČE ARMADE.

Helsingfors, 24. maja. »Politiken« javlja, da je na zasedanju izvrševalnega odbora sovetov prišlo zaradi vprašanja zmanjšanja rdeče armade do ostrega konflikta. Izvrševalnemu odboru sta se namreč predložila dva projekta: sveta ljudskih komisarjev, ki predlagajo zmanjšanje armade v interesu svetovnega mira (v resnici zaradi tega, ker rdeči armadi tudi že primanjkuje hrane) in vrhovnega vojnega sveta (Trockij), ki predlaga povečanje na 3 milijone z ozirom na varnost meja Rusije, katero ogroža zapadni imperializem. Izvrševalni odbor je sklenil to vprašanje odgoditi, dokler se ne vrne Čičerin.

KARAKTERISTIKA CARISTIČNEGA ŠKOFA.

Kiev, 24. maja. »Proletarska Pravda« objavlja vrsto dokumentov, ki razkrinkujejo delovanje bivšega metropolita Antonija (Antonij se zdaj nahaja v Jugoslaviji in je bil od patriarha Tihona nedavno imenovan za poglavarja vseh ruskih vernikov v inozemstvu. — Opom. uredn.). Ti dokumenti se nanašajo tudi na preganjanje uniato v

* Pod tem naslovom pričujemo vse doleže nam informacije o ruskih razmerah bodisi z ene kakor z druge strani.

Galiciji za časa okupacije Galicije od Rusov med svetovno vojno.

Antonij je bil častni član »Sojuzna ruskih ljudi« za pobijanje revolucionarjev in imel tozadevno živahno korespondenco z Nikolajem II., ki jo »Pravda« objavlja. Bil je tudi agent nemških imperialistov. (Kakor znano, Antonij in Evlogij, katera sta svojčas povzročila tudi aretacijo škofa Šeptičkega, v Jugoslaviji vodita propagando za pravoslavljene grko-katolike.)

SOVJETSKA LEGISLATIVA.

Moskva, 25. maja. Izvrševalni odbor ruskih sovetov je sprejel zakon o davkih, ki predvideva enotno davčno zakonodajo in zakon o dednem pravu, ki določa maksimum dedne mase na 10.000 zlatih rubljev. Zakon o komunalnem gospodarstvu je predmet proučevanja posebnega oddelka, ker gre za važno vprašanje, ali naj se vsi postavi popolna občinska avtonomija ali pa naj ostane občinska uprava bistveni del sovjetske upravne mašinerije. — Komisariat za notranje zadeve izdeluje izvrševalno naredbo k zakonu o ločitvi cerkve od države.

Volitve v pridobninske komisije

se vrše v nedeljo dne 28. t. m. od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne.

Obrtniki! Udeležite se teh volitev polnoštevilno! Pazite posebno na to, da boste volili v vsakem davčnem oblastvu enotno listo.

Posebno tam, kjer volite pri raznih davčnih uradih isto komisijo za celoten okraj (oblast) morate paziti, da volite na vseh voliščih v okraju iste može. Okrajne Obrtne zveze naj poskrbe, da bodo volilci o načinu volitev natančno poučeni. V vsako volivno komisijo pošljite svojega zastopnika.

Volilci tretjega in četrtega volivnega razreda volijo za vsak politični okraj na sledečih voliščih:

Za Brežice na davčnih uradih v Brežicah, Kozjem in Sevnici. Za Celje mesto v Celju, za Celje okolica: Celje, Laško, Šmarje, Gornji Grad, Vransko. Za Črnomelj: Črnomelj in Metlika. Za Kamnik: Brdo in Kamnik. Za Kočevje: Kočevje, Ribnica, Velike Lašče. Za Konjice istotam. Za Kranj: Kranj Škofja Loka, Trzin. Za Krško: Krško, Kostanjevica, Mokronog, Radeče, Litija, Višnja gora. Za Ljubljano mesto: davčna administracija v Ljubljani, za Ljubljano okolico: davčno okr. oblastvo v Ljubljani in davčni urad na Vrhniki. Za Ljutomer: Ljutomer, Gornja Radgona. Za Logatec: Cerkljica Logatec, Lož. Za Maribor mesto: istotam. Za Maribor okolica: Maribor, Slovenja Bistrica, Št. Lenart. Za Novo mesto: Novo mesto, Trebnje, Žužembek. Za Ptuj mesto: istotam. Za Ptuj okolica: Ptuj, Ormož, Rogatec. Za Radovljico in Kranjsko goro: davčno okrajno glavarstvo v Radovljici. Za Slovenjgradec: Slovenjgradec, Marenberg, Šoštanj in Prevalje. Povsod se vrši volitev na davčnih uradih za okoliš dotičnega davčnega urada.

Voliti je treba v tretjem razredu za politične okraje: Brežice, Celje mesto, Celje okolica, Črnomelj, Kamnik, Kočevje, Konjice, Kranj, Krško, Litija, Ljubljanska okolica, Ljutomer, Logatec, Maribor okolica, Novo mesto, Ptuj mesto, Ptuj okolica, Radovljica, Slovenjgradec po dva člana in dva namestnika. V političnih okrajih, Ljubljana mesto in Maribor mesto se voli v tretjem razredu tri člane in tri namestnike.

Za četrty razred se voli v okrajih: Celje okolica, Ljubljana mesto, Ljubljana okolica, Maribor okolica po štiri člane in štiri namestnike.

V okrajih Brežice, Črnomelj, Kamnik, Kočevje, Kranj, Krško, Maribor mesto, Ptuj okolica, Radovljica in Slovenjgradec po tri člane in tri namestnike.

V okrajih: Celje mesto, Konjice, Litija, Ljutomer, Logatec, Novo mesto, Ptuj mesto po dva člana in dva namestnika.

Volitev je osebna in ustna. Le nedoletniki smejo izvrševati volivno pravico po svojih zakonitih zastopnikih. Vsak volivec naj ima s seboj plačilni nalog ali drugo verodostojno legitimacijo.

Volilci prvega in drugega razreda volijo istočasno iz ozemlja bivše Kranjske vsi pri davčni administraciji v Ljubljani, iz ozemlja bivše Stajerske pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru. Kandidatne liste so danes cel dan in v nedeljo med volitvijo na razpologo v pisarni Obrtne zveze, Pražakova ulica št. 2.

Istotam se dobe tudi kandidatne liste za tretji in četrty razred za okraja Ljubljana mesto in Ljubljana okolica.

Evharistični shod za duhovnike.

Binkoštni torek, 6. junija, bo v Ljubljani, kakor je bilo že objavljeno, evharistični shod za duhovnike. Popoldne ob 10. uri bodo govorili in predavanja o sv. Evharistiji v škofijski palači, popoldne ob pol 4. uri pa bo v uršulinski cerkvi govor in ura molitve. Kot predavatelj, oziroma govorniki so se doslej prijavili pred. gg.:

Kanonik-dekan Ivan Lavrenčič, prior P. Valerijan Učak, univerz. profesor dr. Iv. Fabijan, dr. Ivan Gnidovec iz misijonske družbe, spiritual dr. Ciril Potočnik in en duhovnik iz družbe Jezusove. Iskreno vabimo vse duhovnike, zlasti pa člane duhovske bratovščine častivec najev. Zakramenta, da pridejo binkoštni torek v Ljubljano. Ker se je več duhovnih sobratov oglasilo, da si žele skupnega obeda, je vodstvo poskrbelo, da bo skupni obed v Marijanišču. Udeležiti se bo pa mogoče skupnega obeda samo onim gospodom, ki se pravočasno priglase; sporočiti je to treba stolnemu kanoniku Alojziju Streju (Ljubljana, Pred škofijo 9) najkasneje do 1. junija.

Politične novice.

† Kje vladajo: razcep, razkol in razdor. »Jutro« trdi, da v »klerikalni« stranki. So pa še druge stranke na svetu, kjer vladajo v resnici ti trije mogočni činitelji in ne samo navidezno. Taka stranka je demokratska stranka. Po pisanju demokratskih listov soditi, vlada med demokrati največji red in največja sloga. Ta sloga pa izgleda tako-le: Demokratski minister notranjih zadev predloži vladi načrt novega volivnega zakona. Demokratski klub ta načrt pregleda in ga — zavrže. Vsled »sloge« med klubom in ministrom seveda. Ali pa zato, ker so gospodje »demokratje« v pravem pomenu besede? Potem se bavijo v vladi tudi z nekim vnanjim posojilom. Tudi v tem vprašanju vlada med demokrati največja sloga in enotnost. Sloga med njimi je tako velika, da so morali vprašanje posojila odložiti kar za teden dni, pa ne, da se sporazumejo, ampak da se skregajo med seboj, sicer demokratski finančni minister od same »sloge« ne bo prišel do posojila... Kakor je videti, se bodo morali »klerikalci« res iti k demokratom »sloge« učiti.

† »Die Provision an Salomon & Kohn.« »Pitanje o zajmu, odnosno propast ponude Blerove grupe kao da je strašno pogodila demokratsku gospodu. Evo kako drugo demokratsko brčno pero, gospodin direktor »Beogradskog Dnevnika« o tome piše: »Teškoče dolaze zbog podela provizijona, koji iznosi na preko sto miliona dinara. — Pukovnik Krac, za čiju se ponudu angažovao g. Čeda Kostić, poslanik i višestruki milionar, obećava, da da pedeset miliona radikalnoj partijskoj kasi: s toga Pašić nije mogao dati pristanak na Blerovu ponudu.« (Po »Radikal«-u.)

† Hitro delo. Javili smo že, da je finančni odbor po dolgem in težkem delu vendarle dokončal svoje poročilo na parlament. V tem poročilu je najbolj zanimiv oni oddelek, kjer govori o raznih težavah, ki so delo odbora znatno ovirale. Finančni odbor je bil izvoljen 2. julija 1921, toda delati ni mogel, ker vlada ni predložila proračuna. Ko se je parlament zopet zbral na jesensko zasedanje, je bil finančni odbor izvoljen 3. novembra 1921. Temu odboru je vlada predložila proračun za leto 1922 šele 5. decembra 1921. O tem predlogu pa odbor ni mogel razpravljati, ker se je moral pečati najprej z dvanajstinami za januar in februar. Potem je moral čakati na ekspozitve finančnega ministra. Finančni minister je imel svoj ekspozit 4. januarja. Odbor je sedaj moral čakati, da bo ta ekspozit tiskan. Ko pa s tiskom še do 1. februarja ni bilo nič, se je razdelil na sekcije in je vseeno začel z delom. Toda 8. februarja je bil predložen odboru zopet zakonski načrt o dvanajstinah za marec in april. Lotil se je tega dela in ga zgotovil do 14. februarja. Do razprave o proračunu pa še vseeno ni prišlo, ker je vlada med tem predložila zakon o moratoriju, s katerim se je odbor pečal do 27. februarja. Odbor se je nato zopet lotil svojega pravega dela. A vse zastoj — 3. marca je bil sprejet novi poslovnik, vsled česar je bilo treba voliti nov finančni odbor. Po izvolitvi novega odbora je vlada predložila zakon o notranjem državnem posojilu in zakon o draginskih dokladah za uradnike in železničarje. To je trajalo do 24. aprila t. l. Potem šele se je začelo delo!

† Cilji Pašičevega potovanja v Ilidže. Kakor čitamo v opozicionalnih belgrajskih listih je Pašić odšel v Ilidže, da se poravnava z muslimani in da se sestane z Radićem. To dvoje se mu ni obneslo. Muslimani so ga sprejeli hladno, Radić pa sploh blizu ni bilo. Da bi prikrili ta neuspeh, so razširili vesti o nekem sijajnem sprejemu, ki ga pa ni bilo nikjer. So pa še drugi razlogi za njegov odhod iz Belgrada. Prvi je ameriško posojilo. S svojo odsotnostjo hoče Pašić dobiti, da bo odobril ono ponudbo, ki njemu in njegovi stranki najbolj ugađa. Drugi razlog pa je, ker se hoče izogniti neprijetnostim, ki so nastale zavoljo Wranglove akcije. Kruh, ki so ga spekli iz Wranglove moke v Belgradu, naj pojedjo drugi, Pašić ga ne mada. — Iz navedenih razlogov smatrajo tudi belgrajski opozicionalni krogi Pašičevo stališče za zelo omajano.

† Radićev eksponent. Pred dnevi je prinesla »Politika« vest o dr. Ant. Novakoviću, da se je obvezal, daji bo pošiljal poročila o političnem položaju v Sloveniji

in da je prejel od nje v ta namen 300 dinarjev. Pri tem je treba naglasiti, da je »Politika« ne samo eksponent dvora in kamarile, temveč tudi glasilo najbolj centralistične politike. Pogodba dr. Novakovića s »Politiko« je popolnoma razumljiva, če se pomisli, da je bil dr. Novaković veren sluga ministra Puclja, pred tem pa pristaš demokratske stranke. Razen tega se je ponujal tudi vodji demokratske stranke Avramoviću, ki ga je odklonil, dokler ni končno prišel v Radićevo zavetišče.

† Belgrajska vlada in Čičerin. Čičerin je kot dokaz za svojo trditve, da se v Jugoslaviji nekaj pripravlja proti sovjetski Rusiji, objavil nekaj tozadevnih dokumentov, ki jih je priobčil tudi belgrajski »Novi List«. Vsled te indiskrecije je belgrajska vlada sklenila Čičerina odstaviti od njegovega mesta...

† Pogajanja treh internacional razbita. Pogajanja deveterice delegatov II. II in pol in III. internacionala v Berlinu so se razbita. Zastopnik II. internacionala Macdonald je izjavil, da komunisti zasledujejo s sklicanjem skupne konference vseh internacional samo svoje separatne taktične namene. Radek v imenu komunistov pa je Macdonaldu očital, da socialdemokrati nočejo enotne fronte proletariata, ker so zvezani z buržuazijo. Na to so komunisti konferenco sploh zapustili. — Komunistični listi trdijo, da bodo svetovno delavsko konferenco kljub temu sklicali.

Zborovanje moških Marijinih družb.

Udeležencem zborovanja moških Marijinih družb, ki bo binkoštna praznike v Ljubljani, je obratno ravnanje južne železnice dovolilo polovično vožnjo z vseh postaj južne železnice v Jugoslaviji. Z izkaznicami, ki si jih priglaseci naroče iz Ljubljane (od vodstva moške in mladeniške Marijine družbe v Križankah) in se morajo glasiti na ime, si bodo udeleženci na domači postaji kupili cele vozne listke do Ljubljane, ki bodo pa veljali tudi za nazaj. V ta namen bo na prvi postaji dobil vozni listek postajni pečat, enako tudi izkaznica. Pri dohodu v Ljubljano bo udeleženec oboje pokazal kontrolnim železniškim organom, potem pa shranil za vožnjo proti domu. Duhovniki, ki se bodo udeležili zborovanja moških Marijinih družb, se bodo udeležili gotovo tudi evharističnega shoda za duhovnike; večini gospodov pa radi dušnopastirskih opravil sploh ne bo mogoče pred binkoštnim torkom od doma. Izkaznice za polovično vožnjo veljajo od 3. do vključno 7. junija.

Dnevne novice.

— Položnice dobe v današnji številki vsi oni p. n. naročniki, ki nam dolgujejo naročnino za mesec maj. Opozarjamo noviče, da se naročnina na časopis povsodi plačuje vnaprej in da v bodoče ne bomo mogli delati prav nobenih izjem.

— Praktike pokrajinskega namestnika obsojene. Iz Belgrada nam poročajo: Ministrski svet je sklenil pozvati g. pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja, da vrne dva in pol milijona kron, katero vsoto je porabil za nakup pohištva kraljeve vile, fondu za narodnoobrambne namene, fond sam pa, ki si ga je pokrajinski namestnik uzurpiral, nadornoobrambnemu društvenemu lastniku. Nadalje je ministrski svet zaključil, da mora pokrajinski namestnik vrniti poldrugi milijon, ki ga je diktiral rudniku v Velenju za poročni dar kralju, rudniški upravi. Razpolaganje z državnim denarjem, kakor si ga je dovolil g. pokrajinski namestnik Ivan Hribar, je bilo skrajno protipostavno.

— Ta je pa dobra! Med dnevnimi vestmi priobčijo belgrajska »Politika« tudi sledeče: »Direkcija plena nije do sada primila ništa od ratnog plena iz Slovenačke. Obrazovana je naročita komisija, koja će ispitati, šta je sa tim plenom uradeno.« Kaj, ko bi gopodje v Belgradu, ki se tako silno zanimajo za »ratni« plen v Sloveniji, nekoliko vprašali polkovnika Vasića, kam in komu je »ratni« plen iz Slovenije razposlat. Ta bi vedel dati najboljšo informacijo! In niti komisije ne bi bilo treba, kajti polkovnik Vasić živi vendar v Belgradu, ali ne? Ministrstvo vojno menda vendar ni tako neotesano, da bi bilo tega gospoda zaradi nekih malenkostnih »afere« na Dunaju zaprlo? To bi bil prvovrsten škandal! Če pa želi mogoče kaka večja belgrajska družba priti čez poletje na Bled ali kam drugam v Slovenijo z izgovorom, da išče pri nas nekaj »ratni« plen, naj pa pride v božjem imenu. Samo tako otročjega »vzroka« ni treba navajati. Naj gospodje odkrito povedo: Na počitnice bi radi šli na državne stroške, pa bo vse prav. Če je država prenesla Vasića, bo prenesla tudi še stroške za eno komisijo.

— Sodnijska neodvisnost. Sodniki uživajo v vseh modernih državah velik ugled. Ugled uživajo mogoče zaradi svojega obsežnega pravnega znanja, mogoče tudi zaradi

svojih urejenih dohodkov itd. To vse je mogoče. Gotovo pa je, da uživajo svoj ugled v prvi vrsti zaradi svoje popolne neodvisnosti. To je glavna moč sodnikov. Ljudstvo ve, da sodniku nihče ne more nič, in zato ljudstvo sodnikom zaupa. Zato tudi vse moderne države vestno bde in čujejo nad neodvisnostjo sodnikov, ki je ena glavnih pridobitev in dobrin moderne demokracije. Kakor povsod pa mora naša država tudi v tem oziru delati izjemo. Po poročilih belgrajskih listov so namreč dosegli v vladi načelen sporazum glede izvolitve državnih svetnikov. Državni svet — to bo naše najvišje upravno sodišče. Tudi upravni sodniki niso v bistvu nič drugega kot sodniki in tudi oni ne bodo uživali ljudskega zaupanja, če jim ne bo država garantirala popolne neodvisnosti. Kakšna pa bo ta neodvisnost, ako čitamo v belgrajskih listih, da so se sedanji vlastodržci sporazumeli, naj 10 državnih svetnikov izvolijo demokrati in radikali, drugih 10 pa ostale stranke? Torej ne pravno znanje in strokovna sposobnost, ampak odločuje naj strankarska pripadnost! Živela sodnijska neodvisnost!

— Šolski izleti in železniška uprava. V »Slovenec«, št. 119 z dne 25. maja t. l., je pohvalno omenjeno, kako je državna železniška uprava postregla 23. t. m. ljubljanskim šolskim izletnikom. Prav tako! Čudno je pa, da ista uprava drugače postreže šolam na deželi. — V soboto, dne 20. t. m., so čakali na kolodvoru v Vižmarjih trije razredi škofijske gimnazije in dva razreda osnovne šole v Šmartnem pod Šmarno goro, da se popeljejo z jutranjim vlakom na Gorenjsko. Vsi so pravilno že dva dni poprej naznanili ta izlet »radi upoznavanja države« ter plačali vožnjo na obe strani. Ko je pa pripihal vlak na kolodvor, so se šestošolci s silo spravili v en voz, za ostale sta pa bila zadrž priklapljeni dva živinska voza z napisom »za 7 konj«, brez klopi. V ta dva voza so potem kljub oporekanju profesorjev spravili okrog 120 učencev! V šoli so učitelji pripravljali učence na ta poučen izlet. Povedali so jim, kaj bodo videli med potjo: Škofjo Loko, Kranj, Radovljico, Lesce itd. Kakšno presenečenje za mnoge, ki so se prvič vozili po železnici! Ne bo čudno, če bomo čitali v nalogah o tem izletu tako, kakor so otroci zvečer doma staršem pripovedovali: »Šolski izlet na Bled. Vozili smo se v vozu za prašiče (tako je stara mamica pripovedovala v nedeljo). Po gredah smo zlezli v voz. Tam je bilo temno. Videli nismo nič. Stali smo, ker ni bilo klopi. Na vsaki postaji nas je rukalo in okrog metalo. Takrat so zunaj vpili: »Medvode, Škofja Loka, Kranj!« Nazadnje so nas po gredah zopet z voza spustili. Na Bledu je bilo lepo! Po jezeru smo se vozili. Domu smo se zvečer peljali. V temi tudi nismo nič videli. Šele v Vižmarjih smo začeli peti.« — Če bo kr. železniška uprava šolskim izletnikom tako stregla, naj višji šolski svet raje izlete odpravi. Zakaj učitelji bodo opravičeno rekli v šoli: »Tako poskrbi železniška uprava za učence na deželi, za romarje in za vojake, kadar so vpoklicani, da potujejo k svojim oddelkom v Makedonijo!« Žalostno, pa resnično!

— Loka pri Zidanem mostu. V nedeljo 21. t. m. se je postavil v Loko pri Zidanem mostu temeljni kamen za novi gasilni dom. Blagoslovil ga je č. g. župnik Šket ter potem v krasnem nagovoru spodbujal gasilce po geslu: Zaupanje v božjo pomoč in vztrajno delo! Nastopilo je več govornikov. Iskrena hvala vsem. — Gasilno društvo Loka pri Zidanem mostu.

— Boljševiški tiskovni urad so premestili po poročilu »Eclair«-ja iz Moskve v Berlin. Na ta način upajo Nemci in Rusi voditi intenzivnejšo propagando v smislu rapalske pogodbe.

— »Sedanlost« preneha. G. Fran Radešek, urednik novomeške »Sedanlosti«, naznanja v zadnji številki, da »Sedanlost« preneha izhajati, ker nastopi g. Radešek uredniško službo na drugem mestu, kjer bo mogel v večjem obsegu služiti načelom SLS in ljudstvu. Dolenjci bodo »Sedanlost« vsekako pogrešali.

— Za kraljevo poreko so naročili v Parizu štiri posebno luksuzne avtomobile in tri kočije, ki bodo posebno lepo okrašene in fino izdelane.

— Obrtno-nadaljevalna šola pri D. M. v Polju priredi v nedeljo 28. maja razstavo, h kateri se občinstvo, ki se za stvar zanima najuljudneje vabi.

— Iz Radovljice. »Slovenec« je že poročal, da je bil 10. t. m. pri dež. sodišču v Ljubljani naš župan Vinko Resman obsojen na 10.000 kron denarne kazni, ker je baje zahteval od svojega dolžnika, ki mu je dolgoval okrog 200.000 kron, plačilo. Ker pa se je izkazalo, da je bil dotični dolžnik prezadolžen, bi po mnenju sodišča g. Resman ne bil smel od njega terjati plačila niti kakega kritja za svoje terjatve. In ker je to storil, je bil obsojen. Ljudje, ki vedo, kaj je prav, zaprav župan Resman zagrešil, zamejuje z glavo, ker ne morejo razumeti, da bi bilo v tem dejanju kaj kaznjivega in celo med tuk. liberalnimi odvetniki prevladuje mnenje, da ta sodba ne bo mogla držati. Gotovim radovljiškim oblastnikom pa se je s to sodbo izpolnila najbolj goreča srčna

želja, kajti upanje imajo, da se tem potom iznebijo župana Resmana, ki se jim zdi menda najnevarnejši politični nasprotnik — gotovo ne brez vzroka. — Razen sodnika Stullerja, ki je splošno znan po svojih oštarijskih nastopih, podobnih atletskim borbam, se je prav posebno razveselil te obsodbe šef našega okr. glavarstva Mencinger. Takoj ko je došlo naročeno telefonično poročilo o obsodbi, si je pustil o tem poslati od sodišča uradno poročilo in ni imel nujnejšega opravila kakor da je Resmana takoj odstavil od županstva in od izvrševanja odbornišтва pri Mestni hranilnici, dasiravno sodba še zdaleka ni pravomočna. Obema odlokom, ki sta eden kakor drugi v zakonu popolnoma neutemeljena, pa je Mencinger dodal še dostavek, da ev. priziv nima odločilne moči in da stopita vsled tega oba odloka takoj v veljavo in sicer to iz — »javnopравниh ozirov« — kakor da je Resman zagrešil res kaj božnega strašnega, tako da bi bili javni interesi ogroženi, ako bi še dalje izvrševal svojo župansko oblast. Kakšni so ti »javnopравни oziro«, si more vsvariti vsakdo sam pravo sodbo, če povemo tole: V neposredni bližini Radovljice je župan, ki je prišel v preiskavo radi hudodelstva posiljenja; na državni cesti pri belem dnevu je posilil 14letno deklico. Zadeva je v celem okraju dobro znana in tudi vladnemu svetniku Mencingerju ni tuja. Toda dotični župan je znan pristaš SKS, zato menda ni bilo povoda, da bi se od županstva odstavil in pri Mencingerjevemu mnenju niso bili podani »javnopравни oziro«, da ne bi smel še dalje vršiti svojo župansko oblast. Kdor pozna Mencingerjev značaj, se tej dvolični praksi ne bo čudil. Saj bi vedeli njegovi službeni kolegi marsikaj povedati o tem, kako je že večkrat svojo dano moško in častno besedo snedel, kako je svojega službenega tovariša denunciral kljub temu, da je poprej njemu samemu kakor tudi sodniku Stullerju zagotovil z moško besedo, da tega ne bo storil. Morda so mu bili tudi pri tem merodajni »javnopравни oziro«, da je na tak nečeden način kršil najprimitivnejše pojme kolegialnosti in močlasti. Morda pa se je g. Mencinger hotel županu Resmanu s temi odloki oddolžiti za uslugo, da mu je Resman odpustil žalitve, ki jih je Mencinger o njem izrekel na Novega leta dan proti znani radovljiški dami na javnem trgu. G. vladni svetnik naj bi vsaj malo mislil na to, da se kolo časa obrača in da utegne priti pod kolo, ko se bo obrnilo.

— Bled. Na praznik Vnebohoda je dobila blejska župna cerkev tri nove bronaste zvonove. Slovesnost posvečenja novih zvonov se je izvršila ob najlepšem vremenu zelo sijajno. Novi zvonovi, vlti v mariborski livarni, so bili odpeljani na praznik dopoldne s postaje Lesce. Na vse zgodaj so pohitela blejska dekleta na postajo in lepo okrasila zvonove z zelenjem in cvetjem. Za njimi so prijezdili na kolodvor Orli in fantje v narodnih nošah. Z jutranjim vlakom se je pripeljal škof dr. A. Karlin, da izvrši cerkveni obred. Po sprejemu škofa so odpeljali zvonove v spremstvu konjenice in godbe dravske divizije. V Bobnu je pričakovala novih zvonov blejska fara. Od tu se je razvil veličasten sprevod. Na čelu je jezdila orlovska konjenica, za njo so šli ognjeješčaki, za temi vojaška godba. Nato so sledili fantje v narodnih nošah, jahajoč na pestro okrašenih težkih gorenjskih konjih. Za temi je prišel številen pevski zbor, tudi v narodnih nošah, pod vodstvom predsednika odbora za napravo novih zvonov g. F. Rusa, za tem v elegantni ekipaži kumice g. Cernetova, g. Benkova in gđ. Kristanc. Za vozovi z zvonovi so se razvrstili fantje in dekleta v narodnih nošah nato ostalo občinstvo. Sprevod je zaključil oddelek orlovske konjenice. Ob pokanju možnarjev, sviranju godbe in globoko občutenem navdušenju občinstva se je premikal sprevod proti farni cerkvi. Prostor pred cerkvijo je bil okusno okrašen z mlaji in venci, jako lepo je bil ozaljšan tudi oder, na katerem so provizorno obesili zvonove. V cerkvenem govoru je g. škof dr. Karlin globoko v srce segajoče razložil pomen novih zvonov. Po tihi v. maši se je pred cerkvijo ob globokem ganotju mnogobrojnega domačega in okoliškega ljudstva izvršil pomenljivi cerkveni obred ob asistenci domače in okoliške duhovščine. Po izvršenem posvečenju se je hitro oglasilo ubrano pritrdkavanje v veliko veselje vsega ljudstva. Ta dan bo gotovo poleg dneva posvetitve nove cerkve ostal sedanji blejski generaciji v neizbrisnem spominu. — Za nad vse poštovnovalno delo, ki ga je vršil odbor, za dar, ki ga je za svojo petindvajsetletnico službovanja na Bledu naklonil g. duh. svetnik J. Oblak blejski fari, za navdušeno denarno in vso drugo pomoč faranov, naj bo plačnik Bog, v čigar čast bodo zvonovi peli pesem miru. Bled je pokazal ta dan svojo vernost in staro slovensko navdušenje za lepoto cerkvenega življenja.

— Gibanje državnih uradnikov. Na svojem zborovanju v četrtak, 25. t. m. je organizacija državnih uradnikov v Belgradu sprejela spomenico, ki jo predloži parlamentu in vladi. V spomenici se zahteva povišanje plač in uzakonitev službene pragmatike. — V Zagrebu se je 24. t. m. vršil protesten shod brezstanovanjskih državnih nameščencev. Sprejeta je bila resolucija, v kateri zahtevajo, da se mora stanovanjski urad držati predpisov, da pri podelitvi prostih stanovanj pridejo v poštev v prvi vrsti državni nameščenci.

— Zasebni nameščenci v Zagrebu so osnovali lastno menzo, v kateri bodo člani organizacije zasebnih nameščencev dobivali hrano opoldne in zvečer proti mesečnemu plačilu 1200 K.

— Popravek. Pri zadnjem poročilu odbora za pomoč gladujočim v Rusiji se mora pravilno glasiti skupna vsota nabranih prispevkov 24.997 D 98 par, manj stroški skupaj 300.75 D, vsled česar ostane čisti nabrani znesek 24.697 D 23 par.

— Aretiran italijanski rokun. V Rakeku je bil te dni aretiran neki Ivo Krnolič, ki je pri-

znal, da je italijanski vohun in član vohunskega oddelka v Trstu. Prepeljan je bil najprej v Ljubljano, kjer je bil zaslišan pri vojaških oblasteh, nato pa so ga oddali v zapore zagrebškega vojaškega sodišča.

Štalarske novice.

Š Sv. Lenart nad Laškim. Zalosten prizor se je nudil dne 21. maja 1922. ljudem, ki so šli k popoldanski službi božji. Iz gostilne Jožefa Gračnerja, ki je po zaslugi celjskega glavarstva in proti volji občine letos otvoril gostilno, je prišel pijan mož-oče v spremstvu svoje male hčerke, ki ga je hotela spraviti domov. Ali ni se mogel obvladati in je padel na tla sredi ceste. Deklica se je nekaj časa trudila spraviti svojega pijanega očeta po koncu, a ker tega ni mogla storiti, pustila ga je sredi ceste ležati in odšla žalostnega srca domov. Taki in enaki prizori se nam nudijo večkrat. In vendar še to ni dovolj celjskemu okrajnemu glavarstvu. Novo koncesijo za gostilniško obrt hoče podeliti sedaj Mariji Deželak, ker je njenemu možu radi raznih predkazni ni moglo dati. In ta hiša je od že obstoječe gostilne Jožefa Gračnerja oddaljena 3 do 4 minute. Tako se dela pri celjskem glavarstvu za povzdigo morale med ljudstvom! Vedno več gostiln, oedno več pijančevanja, vedno več surovosti in vse to po krivdi naših oblastí. Žalostno!

Š Nov demokratiški list. Demokratiški »Ptujski list« je nehal izhajati in so mesto njega začeli izdajati v Mariboru tednik »Narodni list«. Namen lista je okrepiti propadlo demokratiško stranko v »mariborski oblasti« po deželi. Brezuspšen poizkus.

Primorske novice.

p Fašistovski napad v Sežani. Po kraljevem odhodu iz Sežane je prebivalstvo, ki se je bilo udeležilo sprejema, ostalo zbrano na vrtu Mahorčičeve gostilne in se ob godbi in petju zabavalo. Godba je zaigrala tudi »Lepo našo domovino«. Tedaj je naskočila gostilno nacionalistična italijanska mladina, ki se je v komijonih vozila za kraljem, raztrgala godcem note in uničila instrumenta, končno pa zaigrala, da nazaj grede vse požge. Kraški župani so takoj podali protest in sežanski civilni komisar je izdal ostre odredbe — zaenkrat pa je vsekakor zapisal samo imena godcev ne pa napadalcev. Razume se, da je ta dogodek med navzočimi dobrodušni občutki, ki jih je vzbudil kraljev obisk.

Gospodarstvo.

g Žitni trg. Cene na žitnem trgu v Vojvodini so sledeče: pšenica 1530 K, oves 1160, koruza 1130, pšenična moka št. 0 2150 K.

g Zamenja kron v Sušaku. Naša vlada name-rava zamenjati avstrijsko-ogrske krone na Sušaku po ključu 1:4.

g Konzulat SSH v Milanu. V Milanu je prišel te dni poslovati konzulat naše države. Sedež ima na Piazza Aspromonte št. 2. Za konzula je imenovan Srb Ljubomir Bojović, za podkonzula pa Srb Smiljan.

g »Beogradska ujedinjena banka Beograd.« Pod tem imenom sta se spojili dve beograjski banki: Jugoslovenska Trgovačka banka in Gradžanska banka. Pravila je ministrstvo za trgovino in industrijo že odobrilo, glasom katerih more novi zavod povisati svojo delniško glavnico na 50 milijonov dinarjev. V upravo novega zavoda je izvoljen tudi g. Alojzij Tikač, generalni ravnatelj Ljubljanske kreditne banke. Gradžanska banka je bila že prej v poslovni zvezi z Ljubljansko kreditno banko.

g Pooblaščenec banke za osiguranje valute. Generalni inspektor ministristva financ obvešča trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani, da smejo po členu 6 pogodbe, ki je bila sklenjena med Narodno banko in bankami, ki so pooblaščenec za arbitražo, one banke, ki se bavijo stalno z izvozom, same pri sebi zagisurati valuto za izvoz. Ta pravica pripade sledečim bankam: Izvozna banka, Beograd; Francusko-Trgovinska banka, Beograd; Englesko-Trgovinska banka, Podunav. Trgov. Akc. društvo, Beograd; Zemaljska banka, Beograd; Prva Hrvatska Stedionica, Zagreb; Hrv. Slav. Zemalji. Hip. banka, Zagreb; Srpska banka, Zagreb; Hrvatska eskomptna banka, Zagreb; Jugoslovenska banka, Zagreb; Jadranska banka, Ljubljana; Jugoslovenska Union Banka (s Slavon. banko v Zagrebu), Ljubljana; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana. — Mi smo že označili svoje stališče k tej odredbi finančnega ministra, ki ustvarja gotove vrste privilegijev za demokratiške in radikalne banke.

g Carine prost uvoz stekla za izdelavo ogle-dal. Generalna direkcija carin obvešča trgovsko in obrtniško zbornico, da je carinski svet v svoji seji z dne 8. maja 1922 odobril carine proste uvoze stekla za izdelavo ogledal v debelini 4 do 8 mm, ker je tako steklo smatrati v zmislu navedbe št. 61602 z dne 23. septembra 1920 za polufabrikat.

BORZA.

Zagreb, 26. maja. (Izv.) Devize. Berlin 24 do 24.50, Bukarešta 49—0, Milan 366.50—372.10, London 315—317.50, New York (čeki) 70.25—71.25, Pariz 635—650, Praga 137—137.50, Švica 1325—1350, Dunaj 0.70—0.715, Varšava 1.85—1.90, Budimpešta 8.75—9. — Valute: Ameriški dolarji 69—70.25, češkoslovaške krone 130—0, napoleonidori 220—0, švicarski franki 1312.50—1320, italijanske lire 367 do 369.

Belgrad, 26. maja. (Izv.) Devize. Berlin 22.35, Budimpešta 8.85, Italija 365, London 317, Pariz 615, Praga 136, Dunaj 0.72, Bukarešta 58—60. Tendence: inozemske devize rastejo. Ponudba in povpraševanje po devizah in valutah je šibko.

Curih, 26. maja. (Izv.) Berlin 1.82, New York 524.50, London 23.34, Pariz 47.77, Milan 27.55, Praga 10.02 Budimpešta 0.64, Zagreb 1.87, Bukarešta 3.95, Varšava 1.13, Dunaj 0.055, avstrijske krone 0.055. —

Berlin, 26. maja. (Izv.) Dunaj 2.95, Budimpešta 34.95, Milan 1508.10, Praga 553.80, Pariz 2646.65, London 1289.35, New York 290.13, Curih 5593.05.

Praga, 26. maja. (Izv.) Dunaj 0.4075, Berlin 17.70, Rim 269.50, Budimpešta 6.125, Pariz 472.50,

London 230.875, New York 51.775, Curih 990.50, avstrijske krone 0.455, italijanske lire 266.50.

Dunaj, 26. maja. (Izv.) Zagreb 36.72—36.78, Belgrad 146.68—146.92, Berlin 35.95—36.05, Budimpešta 12.57—12.63, London 46.175—46.225, Milan 540.70 do 541.30, New York 1034.40—1035.40, Pariz 950.50—951.50, Praga 199.15—199.35, Sofija 76.95 do 77.05, Curih 1978.75—1981.25. — Valute: Ameriški dolarji 1028.40—1029.40, bolgarski levi 75.95 do 76.05, nemške marke 36.20—36.30, angleški funti 46.124—46.175, francoski franki 945.50—946.50, italijanske lire 536.70—537.30, jugoslovan, dinari 146.08—146.32, romunski lei 69.94—70.06, švicarski franki 1968.75—1971.25, češkoslovaške krone 198.70—198.90, madžarske krone 12.57—12.63.

Ljubljanske novice.

lj Organizacija javnih nameščencev — somišljenikov SLS ima danes ob 8.30. uri zvečer v kleti Konsumnega društva na Kongresnem trgu odborovo sejo, h kateri se vabijo člani odbora, čeprav bi morebiti kateri ne dobili pravočasno pismenega vabila. — Predsednik.

lj Pisarne divizijske intendature Dravske divizijske oblasti se nahajajo v vojašnici vojvode Mišiča, prej belgijska vojašnica, objekt XIV., pritličje, vhod iz Vojaške ulice.

lj Himen. Gospodična Marica Furlan, hčerka odvetnika v Ljubljani, se poroči danes dne 27. t. m. z g. dr. Vladimirjem Kreč-mem, odvetnikom v Ljubljani. Obema prisrčno čestitamo.

lj Predavanje o vtisih na turneji »Glasbene Matice«. Društvo »Soča« opozarja svoje člane, prijatelje, specijelno matičarje, na svoje zadnje predavanje v tej sezoni, ki se bo vršilo danes v soboto, dne 27. t. m. ob pol 9. uri zvečer na vrtu (v slučaju slabega vremena v notranjih prostorih) hotela Lloyd. Predaval bo podpredsednik g. Josko Cvek o vtisih, dobljenih na triumfalni turneji pevskega zbora »Glasbene Matice« po večjih mestih Jugoslavije. Iz prijaznosti sodeluje oddetek članov omenjenega pevskega zbora. — Vstop prost.

lj Poročil se je v četrtek v frančiškanski cerkvi profesor g. J. Koletič z gđ. Mici Zupančičevo. Bilo srečno!

lj Zdravstveni izkaz. Od 14. do 20. t. m. je umrlo v Ljubljani 33 oseb (14 moških in 19 ženskih), od teh je bilo 10 tujecev. Umrli so: 8 vsled jetike, 3 vsled pljučnice, 1 vsled trebušne legarja, 2 vsled zastrupljene rane, 1 vsled srčne hibe, 4 vsled raka, 1 vsled smrtne poškodbe, 13 vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Rodilo se je 29 otrok (13 moških in 16 ženskih), med temi je bil 1 mrtvorojenček. Od nalezljivih bolezni je bil prijavljen samo 1 slučaj trahoma.

lj Velik vlom. V hiši na Gospodovski cesti št. 4, je bil izvršen nedavno v podstrežni vlom in so bile ukradene sledeče stvari: Črn ženski kimono plašč iz fine kožuhovine, podložen s sivo svilo; črna moška zimka suknja s črno svilnato podlogo; črn ženski plašč z ovratnikom iz črne kožuhovine; kratka moška zimka suknja z lisičjim ovratnikom in tri velike rjube. Kdor izsledí ukradene stvari, dobi 5000 K nagrade.

— Mater je hotela zastrupiti. Te dni se je vršila v Zagrebu razprava proti 18letni Ljubici Škreblin iz znane zagrebačke rodbine, ker je z namenom zastrupiti svojo mater nasula v kavo veliko količino strupov. Sodišče jo je oprostiló vsake krivde, češ, da je glasom mnenja psihiatra, za svoje dejanje neodgovorna. Za razpravo je vladalo v vseh krogih Zagreba veliko zanimanje. Policija je ob priliki proglavitve razsodbe priredila racijo in pri tem aretirala več sumljivih elementov.

lj Prva žrtve kopanja v Savi. V nedeljo je pohitelo veliko Ljubljancev k Savi, kjer so se kopali. K Savi so pohiteli tudi tiskarski vajenec Matija Menard, dijak Anton Robič in l. 1905 v Sp. Šiški rojeni sedlarski vajenec Avguštin Prešeren. Kakih 200 korakov vzhodno od mostu kamniške železnice je šel Prešeren v Savo, v kateri je izginil, česar tovariša nista precej zapazila. Menard je iskal tovariša v vodi, toda ni ga bilo več. Prešerenovo obleko in črevlje je izročil Menard vtopljenčevi materi Tereziji v Spodnji Šiški. Ponesrečeni Prešeren je bil visoke postave, suhega zagorelega obraza, črnih las, rjavih oči, oblečen je bil v modre, plavalne hlače.

lj Konji so se splašili dne 24. maja vojaku Dragotinu Sičaju, ki je vozil z dvoprežnim vozom, in zavozil v šentpetersko vojašnico, kjer so se zaleleli v vrata; Sičaj je vsled sunka padel z voza tako nesrečno, da si je prebil čelo nad levim očesom.

lj Od doma pobegnil je 15letni trgovski vajenec Josip Kobila iz Sarajeva in baje biva v Ljubljani. Fant je srednje postave, črnkast in je odšel 3. t. m. z nekim Musafija Elijo iz Sarajeva.

Za naše planine.

Ljubljana, 26. maja.

Danes ob 8. do 11. ure zvečer se je vršil v Mestnem domu izredni občni zbor SPD. Bil je prav dobro obiskan, kar nam je jasen dokaz, kako veliko je zanimanje med našim ljudstvom za naše prelepe gore.

V svojem otvoritvenem govoru je predsednik g. dr. Tomižek najprej pozdravil došle goste: g. dr. Prebega kot zastopnika Hrv. planinskega društva, g. Klančnika, župana iz Dovjega, zastopnike raznih društev, vlade in časopisja, nato pa obrazložil namen današnjega zborovanja.

Opisal je, s kakim trudom in požrtvovalnostjo je delovalo SPD pod staro državo, kako se je razvijalo, zgradilo nad 30 planinskih koč, nebroj lepih poti in s svojim vzornim poslovanjem privabilo v našo domovino leto za letom večje število tujcev, predvsem Slovanov. Ko se je pozneje ustanovila Jugoslavija, je vsakdo mislil, da bo moglo društvo delovati bolj svobodno. V prvih letih je temu tudi bilo tako in društvo je bilo na najboljši poti, da ustvari naši državi drugo švico. Sedaj pa so prišle na dan nepričakovane in neverjetne težkoče, ki groze uničiti ves tujski in turistiški promet.

V našem listu je bilo že ponovno govora o takih imenovanih pograničnih četah, s katerimi je vlada lansko leto zastražila naše meje. Te čete —

izključno ostanki Wranglove armade — so zasedle vse koče SPD, ki je v dobri nadi, da je ta zasega samo začasna, to dovolilo. Čim so se te čete nastanile na naših mejah, so pričele iz ondotnih krajev prihajati neprestano nove pritožbe. Turisti, ki so odhajali na svoje priljubljene izlete, so le s težavo prišli do zaželjenega cilja; prebivalstvo v obmejnih krajih ni moglo več hoditi niti na svoja polja, pašnike in gozdove. Obmejne čete, ki ne razumejo naše govorice, so delale neprestano nove ovire. Njim pa se je končno pridružil še poveljništvo vseh obmejnih čet v Pančevu, ki je izdalo naredbo, da mora vsak obiskovalec obmejnih gora ali krajev za vsakokratno turo vložiti prošnjo, kjer mora natančno navesti dan, kraj itd. S to naredbo je bila turistika popolnoma ogrožena. SPD je takoj ukrenilo vse potrebne korake in doseglo po dolgem trudu vsaj delno olajšavo, da morejo člani SPD potovati po obmejnih krajih, če se izkažejo z legitimacijo SPD in fotografijo, potrjeno od glavarstva oziroma od policijskega ravnateljstva. Treba pa je delati na to, da se promet spravi v popolnoma normalen tir. Ob tej priliki je predsednik prečital dopise od županstva v Bohinjski Bistrici in županstva v Dovjem. Iz obeh dopisov se vidi, kako je z navedeno naredbo prizadeto ljudstvo, ki trpi tudi veliko materialno škodo, kajti ono je večinoma navezano na turistiški promet. Iz slednjega dopisa pa je tudi razvidno, da ti obmejni Wranglovci ne ogrožajo prebivalstvu samo užitkov njihove lastnine, temveč streljajo tudi v prepovedanem času divjačino. Kljub pritožbam se še ni dogodilo, da bi bil kateri izmed teh graničarjev za svoja nedopustna in ponovno dokazana dejanja kaznovan.

O zadevi se je razvila živahna debata in je najprej govoril zastopnik HPD g. dr. Prebeg, ki je v simpatičnem govoru pozdravil najprej bratsko slovensko društvo, nato poudarjal, da se morajo z istimi težkočami boriti tudi hrvatski ljubitelji prirode. Ni dovolj, da smo dober del naših najlepših krajev izgubili, sedaj so ustvarili še nekako obmejno cono, ki obsega vso Slovenijo in dober del Hrvatske. V tej coni pa neomejeno vladajo Rusi, ki ne razumejo našega jezika in popolnoma onemogočujejo obiskovanje naših najlepših krajev. Drugod države tujski promet podpirajo, pri nas ga ovirajo. Obrazložil je popolno neutemeljenost naredb, proti kateri so hrvatsko planinsko in druga društva že ustmeno protestirala in tudi sprejela resolucijo. To resolucijo, v kateri se točka za točko poudarja neumestnost naredb, je prečital in prosil, da jo sprejme tudi izredni občni zbor SPD. Govornik je žel za svoja izvajanja ponoven aplavz in odobravanje. Nato se je razvila debata.

Najprej je govoril mag. pharm. g. Šla j p a h, ki je izrazil svoje začudenje nad tem, da je mogla vlada zaupati varovanje meja naše domovine ljudem, ki niso znali braniti niti svoje lastne. Kako branijo našo domovino Wranglovci, je dokazal na večih primerih in končal: Svojo domovino hočemo čuvati na znotraj in zunaj sami in ne rabimo zato niti svojih bratrancev! — Z njegovimi izjavami se je strinjala velika večina, kajti ponovni medklci in dolgotrajno ploskanje je sledilo njegovim besedam.

Proti njegovim izjavam je nastopil s precej ostrimi besedami edino g. Pustoslavšek, ki je »kot navdušen in resničen Slovan« izrazil svoje obžalovanje nad trpečimi brati — Wranglovci.

Katehet g. J a l e n je poudarjal, da more straziti v gorah samo oni, ki pozna gore, kraje in ljudi.

Končno je bila soglasno in z odobravanjem sprejeta spomenica, ki jo je v imenu HPD predlagal g. dr. Prebeg.

Glede ustanovitve zveze vseh planinskih društev v Jugoslaviji se ni moglo sklepati definitivno, ker na številna pisma ni prejelo niti slovensko niti hrvatsko planinsko društvo iz Belgrada nobenega odgovora. Treba bo s tem še čakati. G. dr. Prebeg je omenil, da bi bilo dobro, če HPD in SPD začasno stopita v ožji stik, kajti interesi obeh so popolnoma identični. Predlog je bil sprejet in bo o njem odbor še razpravljal.

G. dr. Prebeg je nato poročal o izletu na Plitvička jezera. Kljub prizadevanju HPD se ta izlet o Binkoštih ne bo mogel vršiti, ker se hotel popravljati. Predlog, da se ta izlet vrši v dneh 8.—10. septembra, ko bi se tam sestali SPD, HPD in planinsko društvo iz Bosne, je bil sprejet.

Živahna debata se je razvila o graditvi planinskega hotela v Kamniški Bistrici. Odbor dela na tem že od leta 1916, vendar pa do uresničenja ni moglo priti predvsem radi odpora kamniške korporacije, ki ne mara prodati potrebnega zemljišča, temveč ga hoče dati samo v najem za gotovo dobo let. Po preteku te dobe (50 let) pa naj bi hotel postal last kamniške meščanske korporacije. Odbor SPD bo skušal najti kompromis in bo gledal na to, da se prepotrební hotel čimprej postavi. Pri slučajnostih se je oglasil k besedi g. dr. Prebeg, ki je izrazil željo, da bi kmalu stal planinski dom v Kamniški Bistrici, kamor tudi bratje Hrvati tako radi zahajajo. Obenem je Slovence naprosil za sodelovanje v »Hrvatskem Planinarju«, ki bo pričel zopet izhajati in v katerem bodo radevotne priobčevali slovenske članke. Žel je SPD obilo uspehov in se zahvalil za prisrčen sprejem. Navzoči so priredili g. dr. Prebegu živahne in prisrčne ovacije, na kar je g. dr. Tomižek zaključil lepo uspešni izredni občni zbor.

Narodno gledališče.

Iz gledališke pisarne. Za predstavo »Peterčkove poslednje sanje«, v soboto 27. t. m. ob 2. uri popoldne, so rezervirana mesta za te le sole: Preserje 127, Domžale 100, Hrušja 100, Log 55, Jezero 40, Blatna Brezovica 40, Dolsko 74, Drenov Grič 38, Št. Jakob ob Savi 50, Dobrova 83, Tržišče pri Mokronogu 27, Št. Vid 61, Mokronog 30, Vrhnika 53, Moste in Št. Peter 60. — S tem je gledališče razprodano in so nove prijave udeležencev izključene.

Drama.

Sobota, 27. maja: Peterčkove poslednje sanje, otroška predstava za izvenljubljanske šole; začetek ob dveh popoldne. Izven.

Nedelja, 28. maja: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Izven.

Opera.

Sobota, 27. maja: Rigoletto, gostovanje g. Roberta Primožiča iz Zagreba. Red A in B.

Nedelja, 28. maja: Tosca, gostovanje g. Roberta Primožiča iz Zagreba. Izven.

Cerkveni vestnik.

c 23. mednarodni evharistični kongres v Rimu. Dne 24. t. m. popoldne je papež svečano otvoril na vatikanskem dvorišču Belvedere 23. mednarodni evharistični kongres. Na strani galerije slik je bil postavljen papežev prestol iz rdečega zlata, ob straneh sta bili postavljeni dve preprogi, ki predstavljata večerjo 12 apostolov. Častno službo je vršila palatinska straža. Na dvorišču se je zbralo nad 30.000 ljudi. Okoli papeževega prestola so bili kardinali in diplomatski zbor v uniformah, kakih 200 škofov in nadškofov ter drugih cerkvenih dostojanstvenikov. Ob 17.30 je naznanil glas srebrne trobente prihod papeža, ki je bil navdušeno pozdravljen. Palatinska straža je zaigrala papeževo himno. Papež je ginjono ponovno blagoslovil vernike, a nato je zbor 800 oseb zapel evharistično himno. Kardinal dekan Vanutelli je prečital voščilo, izražajoč željo, da bi s prvega kongresa po sedmih vojnih letih izšel ojačen sporazum med narodi za doseg svetovnega miru. Vstal je nato papež, ki je po molitvi »Hvaljen bodi Jezus Kristus« začel svoj govor, v katerem je poudarjal, da bo kongres prinesel začetek splošnega pomirjenja, ki je neobhodno potreben pogoj za vsako družabno obnovo in za povrnitev človeške družbe k Bogu. Mir, ki ga vsi žele, se še ni vrnil na svet. Samo Jezus ga more dati. Papež je nadalje pozdravil vernike, prispele v Rim, ki je za vse druga prava domovina. Evharistični kongres v Rimu je bil vreden svetosti in velikosti tega mesta, ki je tako drago Bogu. Naj bo ta evharistični kongres zgled, ki bo potegnil za seboj še druge duše in srca, da bodo tako tudi oni napolnjeni z vero. Papež je zaključil svoj govor z blagosloavljanjem prisotnih in je nato odšel burno pozdravljen.

Dijaški vestnik.

d Zabavni klub »Zarja-Danica«. Tovarišem, ki se udeležite izleta k Peričniku: V nedeljo ob četrtna šest sv. maša v kapeli frančiškanske cerkve. Odhod iz Južnega kolodvora ob 6. uri 35 minut.

Izpred sodišča.

SAMOSTOJNI OBREKOVALEC PRED SODIŠČEM.

Včeraj popoldne se je vršila pred ljubljanskim okrajnim sodiščem razprava v pravdni zadevi nadučitelja Andreja Vilfana iz Medvoda proti samostojnemu vodju Franc Šusteršiču iz Medvoda radi prestopka razžaljenja časti. Nadučitelja Andreja Vilfana je zastopal odvetnik dr. Juro Adlešič, Franca Šusteršiča pa dr. Pirc. Razpravo je vodil okrajni sodnik dr. Stojkovič.

Zadeva je sledeča: Franc Šusteršič je za časa disciplinarne preiskave višjega šolskega sveta, proti nadučitelju Vilfanu, katero gonjo so povzročili samostojneži iz medvodske občine, podpisal izjavo, da nadučitelj: 1. uvaja v šolo politiko, 2. kaznuje otroke strankarsko pristranski in 3. da jih neusmiljeno pretepa. — Sodnik je pozval obtoženca, naj se z osebnim obtožiteljem poravnava, ker so očitki proti njemu precej obtežljivi in bo — najbrže težko, doprinesiti dokaz resnice. Franc Šusteršič pa je poravnalni predlog a limine odklonil in ponudil dokaz resnice, naker se je razprava začela. Zaslšana je bila cela kopa otrok. Po izpovedi priš so se trditve Franca Šusteršiča razblinile v nič in je obtoženec s poizkusom dokaza resnice popolnoma pogorel. Kakšni da so bili njegovi »dokazi«, najbolje pojasnjuje obtoženčeva trditev, da je nadučitelj trikrat pretepel 13 letnega Stefana Krela, enkrat v stanovanju, dvakrat v šoli, in sicer enkrat tako, da se fant ni mogel dvigniti od tal, učitelj pa ga je nato še brenil z nogo. — Zaslšani Stefan Krel izpove, da je bil res trikrat tepen, s palico, vsakokrat je dobil le par udarcev, nič ga ni bolelo, nič se mu poznalo, da bi pa ne mogel vstati in da bi ga bil učitelj brenil, pa ni res. Zaslšali so njegova 47 letna mati, ki izpove: »Ko mi je mož padel, sem imela 6 otrok. Najstarejši je bil star 10 let, najmlajšega sem pestovala. Nimam nič in hodim vsak dan po dninah, če jih dobim. Stefana sem vsak dan poslala v šolo. Naenkrat so mi začeli pripovedovati, da bom morala plačevati kazen, ker fant ne hodi v šolo. In tako sem izvedela, da se fant, mesto da bi šel v šolo, potoeplje. Jaz sem ga hudo kaznovala, a mi je dostikrat ušel. Nato sem šla k gospodu nadučitelju in sem mu povedala, kako me fant za hrbtom prodaja in da me znoreno kazni, ker svojih otrok še preživljati ne morem. Prosila sem ga, naj fanta s palico mesto mene strogo kaznuje, kadar se bo spet potoepljal. In ko je fant en dan v šoli manjkal, pa se je drugi dan zlagal, da je bil bolan, ga je gospod učitelj na moje naročilo natepel, a ne prehudu; tudi se mi ni sin nikoli pritožil. Sedaj sem dala fanta služiti. Jaz ne maram vzgajati otrok za prislino delavnico, a ker jih ne morem strahovati sama, sem prosila gospoda nadučitelja za pomoč.« — Izpoved težko preizkušene delavne ženske in matere je učinkovala kakor bomba. — Oba zastopnika sta sicer stavila še predloge, ki jih je pa sodnik odklonil kot nepotrebne in razglasil obsodbo, po kateri se kaznuje Franc Šusteršič na teden dni zapore ali na 2000 K globe.

Tako se je zgodila pravica. Dokaz resnice pa je samostojnemu obrekovalcu temeljito izpodrnil.

Dobra žena in mati ima doma vedno nekaj steklenic lekarn. Fellerja prijetno dišečega »Ese-fluida«. Dobro služi za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za usta, kožo in glavo. Je mnogot. močnejši, izdatnejši in delujoši kot Franc. žganje. 3 dvojn. stekl. ali 1 špeci. steklen. z zamotom in poštnino pošlje za 72 K: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 134, Hrvatsko.

Boljšje DEKLE

ki zna dobro kuhati, išče lekarnar Krešimir Derenčin, Koprivnica, Hrv. Plača 500—600 kron, oskrba dobra. Potni stroški se povrnejo. 2050

Zanesljive NATAKARICE

se sprejmo v hotelu TIVOLI v Ljubljani. Istotam sprejmo tudi par pomivalik. 2064

Krojaški pomočnik

res dobra moč, za veliko delo se sprejme pri K. Pučnik, Ljubljana, Sodna ulica 3. 2062

Službo občinskega tajnika in organista

razpisujeta občinski in župni urad v Sv. Križu pri Kostanjevici. Službo je nastopiti čimprej. Ponudbe na občinski urad. Plača po dogovoru.

ŽENSKA,

stara do 30 let, ki razume kuho in je poštena, pobožna in snažna, se takoj sprejme k mali družini v mesto. Plača dobra. Naslov v upravi Slov. pod 2071.

KONCEPTNO MOČ

išče notar dr. Barle v Mariboru in prosi reflektante za ponudbe. — 2073

2 sedlar. vajenca

sprejme takoj Bruno Belantič, Sv. Jerneja cesta 44 v Spodnji Šiški. 2065

MIZARSKI POMOČNIK

kateri zna zelo dobro delati stopnice (Stiegenbauer), se sprejme pri Stokoli, Zagreb, Miramarska cesta 18.

Medicarsko-slaščičarskega pomočnika

popolno samostojnega, ki je docela vešč v obeh poslih (plača po pogodbi, nastop takoj) išče Josip Pogajen, pekar in slaščičar, Gospič. 2051

Ključavničar. delavnico

ali pa posamezno orodje in stroje kupim event. se udeležim s kapitalom pri manjši taki obrti. Ponudbe na anončno in reklamno družbo Aloma Company Ljubljana, Kongresni trg 3 pod šifro »Ključavničarska delavnica«. 2011

S 1. junijem sprejem večje število stalnih abonentov

na prav dobro domačo hrano po nizki ceni. Gostom je na razpolago lep senčnat vrt. Antonija Burger, gostilničarka, Prisojna ulica št. 5.

Prodajalko

pošteno in snažno iščem. Plača po dogovoru, nastop lahko takoj. — Novak, Zagreb, Maksimirska cesta 64. 2039

Učenec

zdrav, priden, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo 15—16 let star, se sprejme takoj. Predstaviti se je osebno v trgovini Ignac Andrašič, Kranj. 2024

Dne 25. maja je umrla naša ljuba hčerka in sestra

Sestra Marcelina Anica Lipah

usmiljenka

v starosti 24 let. Pogreb nepozabne naše pokojnice bo v soboto dne 27. maja ob 5. uri iz hiše žalosti Hiralnica sv. Jožefa na pokopališče k Sv. Križu.

Žalujoči:

Franc in Helena Lipah, stariši.

Franc, Joško, Mici, Ivanka, brata in sestra.

POSLOVODJA

za novo opekarsko podjetje se išče. — Istotam se sprejme pomožna pisarniška moč eventuelno tudi gospodična. Ponudbe pod šifro »EMONA« 1989 na upravo »Slovenca«.

Sprejemem takoj

več dobro izvežbanih čevljarstev po močnikov, delo trajno, plača od para od K 50 do K 120, hrana v hiši dnevno K 40, stanovanje prosto.

Maks Pečnik

splošno čevljarstvo, Gameljne nad Ljubljano.

Sprejemem takoj mizarskega vajenca

Ig. Repše, Ljubljana, Poljanska cesta 19.

Mlajša PISARNIŠKA MOČ

z dobro šolsko izobrazbo ter popolnim znanjem slovensk. kakor tudi nemškega jezika dobi takoj službo pri velikem industrijskem podjetju. Dopisi pod šifro

»Dobar stil« II-233-b na »Inter-reklam« d. d. Zagreb, Ilica 21.

Išče se kompanjon za mešano trgovino

v prometnem trgu na deželi, kjer je pripravljena hiša nalašč za trgovino; ali se pa odda cela hiša v najem. Kje in pogoje pove: FRANC LESKOVSEK v Kozjem. 1964

Parni stroj

12 HP s stoječim parnim kotlom po ugodni ceni na prodaj. Istotam napredaj tudi dinamo 6 HP 110 voltov. Poizve se v Ljubljani, Linhartova ulica 16. 2073

NAPHTALIN

surovi in umetne kamne (osle) za brušenje prodaja K. Milkovič, Moste pri Ljubljani. 2025

Morska trava za madroce

v vsaki množini se dobi najceneje pri: SEVER & KOMP. :: Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 1861

NAZNANILO. Priporočam se vsemu občinstvu za izdelovanje

strojnih modelov

po načrtih in vzorcih. FR. MEHLE, Stefanja vas št. 3 pri Ljubljani. 2045.

Proda se takoj

iz proste roke več strojev za izdelavo čevljev in zraven spadajočih pritliklin, dalje lepa skorja nova, polkrita, rumeno pleskana kočija in dinamo stroj za 8 HP 110 napetost s pritliklinami. Poizve se pri upravi lista pod »Ugoden nakup št. 722-L«.

SODE od vina in žganja I K 2 in bencinmotor

6 H. P. — proda F. Cvek v Kamniku. 2026

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica 20.

se priporoča za vsa v to stroko spada, oča dela.

Najstarejša slovenska PLESKARSKA IN LIČARSKA DELAVNICA

IVAN BRICELJ, Dunajska cesta 16 v Ljubljani se priporoča. Izvršitev točna. Cene zmerne.

Koranič

zajamčeno pravi azbestni : škrlj za krite streh. : ZALOGA pri krovu FR. FUJANU, Ljubljana - Illova št. 48.

MODNI SALON

K. Stadler

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 23/L. priporoča svojo veliko zalogo damskih in moških slavnikov kakor tudi sportnih čepic od najcenejše do najfinjših kakovosti (dunajski original). — Istotam se sprejemajo v belenje, preoblikovanje, barvanje in kinčanje. 1970

Proda se lepa, močno zidana

HIŠA

z 1 in pol orala njeve pri farni cerkvi in samo 5 minut od postaje, priprava za vsako obrt. Loka pri Zid. mostu št. 18.

Samo 2 kroni stane kg

: sode :

pri večjem odjemu. — Naslov pove uprava tega lista pod št. 2037.

Penzija Grintovec, grad Predvor.

Krasna solnčna lega. Na vznožju Alp. Izvrstna oskrba. — Cena :: 40 Din za hrano in sobo. ::

O depandanci „Zaria“, grad Cesenice.

Cena samo 30 Din za hrano in sobo. — Priglasitev na Penzijo Grintovec, pošta Tupaliče pri Kranju.

Ali ste že poslali naročnino?

Prodamo 3 pletilne stroje

med temi dva vzorčna 6/40 in 12/36, znamke »Grosser« ter 5/33, znamke »Poppe«. Istotam je napredaj nov ŠIVALNI STROJ. Vpraša in ogleda se lahko vsak dan pri LEGAT in DRUG, strojno pletilstvo, Bečunje, p. Lesce, Gorenjsko. Cena po dogovoru. 1921

Veliko zalogo poljedelskih strojev in bakrenih kotlov za žganjekuho priporoča tvrdka

FRANC HITL, Ljubljana, Sv. Marinka cesta št. 2.

Kolesa

avtomobili, deli in oprema pnevmatika

najceneje na drobno na debelo

J. Gorec,

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 41.

Lastne garaže in delavnice.

STAVBENO PODJETJE Ivan Vižintin

Ljubljana, Vodmatski trg št. 7

se priporoča za vsa zidarska in druga stavbna dela. Izvršuje načrte in proračune. 1940

Delo solidno. Primerno nizke cene.

Arhitekt in mestni stavbenik

: VILJEM TREO :

Ljubljana, Gosposvetska cesta 10

Telef. inter. št. 103. Ustanov. leta 1850.

se priporoča za zgradbe vseh vrst ter izvršuje načrte in proračune.

Iščem MLIN na vodo v najem.

Vzamem ga tudi na račun. Pismene ponudbe v 8 tednih pod šifro: »MLINAR 1893« na upravništvo »Slovenca«.

MIŠI, podgane, stenicice, ščurki

in vsa golazen mora poginuti, ako porabite moja najbolje pripravljena in splošno hvalejna sredstva, kot proti poljskim in hišnim mišim K 16, na podgane K 20, na ščurke K 20; na stenicice K 16 uničevalce moljev K 10 in 20; proti mršcem K 10 in 20; maščilo proti ušem pri ljudih K 10—; in živali K 10—; za nali v obleki in perilu K 10 in 20; proti mršcem na sadju in zelenjavi proti mravljam 10 in 20 K. Posilja po povzetju Zaved za ekspoz. M. Jünker, Petrinjska ul. 3. Zagreb 39. Trgovcem pri večjem odjemu popust.

Meblovano stanovanje

od 1. 2 ali 3 sob išče ravnatelj s soprogo. Ponudbe pod šifro »Elegantno stanovanje 27« na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 2041

Klavirje

planine, harmonije, (tudi igrane) na obroke in posodo. — Največja izbira v Jugoslaviji. Velikanska zaloga vseh glash. instrumentov, strun in muzikalij na debelo in drobno. — Alfonz Breznik, b. uč. Glasb. Mat., Ljubljana, Kongresni trg 15.

Okrogli les:

kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah

tvrdka Weissbacher

lesna industrija, parna žaga in tovarna žaluzij.

Ljubljana Dunajska cesta št. 66

Prvovrstna Puch kolesa

pnevmatiko in druge potrebščine kupite najceneje pri tvrdki

IGN. VOK,

Ljubljana, Sodna ulica šte. 7.

Prostovoljna javna dražba

katera se bode vršila v soboto, dne 3. junija 1922 točno ob 9. uri dopoldne na dvorišču Igriška ulica št. 2 in 10 v Ljubljani, kjer se nahaja gostilna pri »Rusu«. — Prodalo se bode:

10 lepih težkih konj za vsako uporabo, starost od 5 do 10 let. — 6 lepih lahkih konj za vsako uporabo, starost od 6 do 12 let. — 1 lepo žrebe, staro 7 mesecev. — 3 močni vozovi s kasonom in z lojtrami. — 1 lahka dira. — 1 sani. — 1 meterska truga. — 1 break, skoraj nov, za šest ali več oseb, eno- in dvovprežen. — 1 break za deset ali več oseb, močan, dvovprežen, pripraven za ognjegasce. — 25 komatov s celo opremo in še več druge konjske opreme, več konjskih plaht itd. — 1 stroj za mletje koruze (Schrottmachine). — 1 stroj za rezanje slame. — Več postelj, obleke itd., različne gospodarske potrebščine. 2016

Dražba se bode vršila cel dan.

Lokal za pisarno

v sredini mesta išče velepodjetje. — Ponudbe pod šifro »Velepodjetje 333« na anončno družbo Aloma Company d. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3. 2015

Veliko dioničarsko društvo žitarske i brašnarske struke v ZAGREBU

UPRAVITELJA FILIALE

sa polnim poznavanjem robe za skori nastup. Ujel: poznavanje srpsko-hrvatskog ili slovenskog jezika. Mjesto je skopčano sa visokim stalnim dohodkom i prometnom provizijom. — Opširne ponude sa plačevnim zahtjevima i referencama imadu se slati na upravo »Slovenca« pod broj: »10.000/2034«.

STANOVANJE

v novi zgradbi išče mirna stranka.

Ponudbe pod »Nova zgradba« 2036 na upravo lista.

EKSPORT.

EKSPORT.

Veletrgovina haloških vin.

Vinko Stoklas,

Sv. Andraž v Halozah, želez. postaja Ptuj

priporoča svojo bogato zalogo namiznega, kakor sortiranega vina, iz haloških in ljutomerskih gor, posebno pa garantirano pristna mašna vina. Solidna dobava po ugodnih cenah. V sredini vinogradov. — Cene brezkonkurenčne.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica šte. 1.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Delniška glavica: K 20.000.000.—

Reservni zaklad: K 6.500.000.—

PODRUŽNICE: Novomesto, Rakek, Slovenjgradec

Telefoni št. 146, 458

Brzjavke: ESKOMPTNA

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.